अनुप्रयान्ति। तेजस्वी वीर्य्यवान् भवति" इति। दर्शपूर्णमासाभ्यां यियक्षुः पर्व्वणि प्रातरग्निहोत्रादूर्द्ध्वमाहवनीयं प्रणीय देवागातुविद इति मन्त्रं जपित्वा ममाग्न इत्यादिभिर्मन्त्रैरग्नीनामुपसमिन्धनं करोति। तदिदमग्नीनामन्वाधानमध्वर्य्युणा क्रियते। यजमानस्तु दक्षिणेनाहवनीयमवस्थाय व्रतमुपैष्यन्त्समुद्रं मनसा ध्यायत्यथ जपत्यग्ने व्रतपते व्रतं चरिष्यामीति। तदिदं व्रतोपायनं 'यः' पुमान्, एवम् 'अग्नीनन्वाधाय', 'व्रतं' कर्म्मानुष्ठानलक्षणं, स्वीकरोति 'एष' पुमान्, 'सर्व्वान्', अपि स्वकीयान् 'कामान्' अभिलषितार्थान्, 'अग्नौ प्रवेशयति' अग्निरेव मम सर्व्वेषामर्थानां साधक इत्येवं निश्चित्य प्रवर्त्तते। अत एवाग्निविषयो मन्त्र एव आम्नायते, त्वयाध्यक्षेण पृतना जयेमेति। एवं सति 'सः' अन्वाहिताग्निः, यदि दृष्टिमकृत्वा प्रयाणं कुर्य्यात्। तदानीम् 'एनं', 'कामाः' अपेक्षिता अर्थाः, न प्राप्नुयुः। कीदृशाः कामाः, 'अकामप्रीताः' कामेन प्रीताः कामप्रीताः न कामप्रीताः अकामप्रीताः, पूर्व्वमग्नौ प्रवेशकाले यजमानसम्बन्धिना कामेन सर्व्वेपि काम्याः पदार्थाः प्राप्ताः, इदानीं तस्यानादरेण साप्रीतिर्व्यपगता। तस्मात् कामाः प्रीताः काम्यपदार्था एनं यजमानं परित्यजन्ति ततश्चायं तेजोवीर्यादिकामरहितः स्यात्, तस्मात् 'सः' अन्वाहिताग्निः, देवाननिष्ट्वा प्रयास्यन्नुक्तदोषवान् स्यात्तस्य परिहाराय 'तुभ्यं ताः', इति मन्त्रेण 'जुहुयात्'। प्रयास्यतोवास्तोष्पतीयहोमोऽप्यन्यत्रास्नातः, यदहुत्वा वास्तोस्पतीयं